

**XXIXè
Concurs literari**

**XXIIIè
Concurs de
punts de llibre**

S
A
N
T

J
O
R
D
I

2
0
2
4

XXIX CONCURS LITERARI SANT JORDI 2024

CATEGORIA INFANTIL

1r premi de la categoria Infantil A (Cicle inicial). Conte il·lustrat2
Mirar i no menjar? d'Isona Castilla Collell

1r premi de la categoria Infantil B (Cicle mitjà). Conte il·lustrat4
Les gallines Turuleta de Biel Juanola de la Mano

1r premi de la categoria Infantil C (Cicle superior). Conte5
Magdalenes de contes d'Edna Mas Labarta

1r premi de la categoria Infantil C (Cicle superior). Poesia9
L'amor de mare de Gustavo Nogueira de Azevedo

CATEGORIA JUVENIL

1r premi de la categoria Juvenil A (1r cicle d'ESO)10
Ja he begut oli! de Queralt Sevilla Badosa

1r premi de la categoria Juvenil B (2n cicle d'ESO)18
La discussió de Bruna Raluy Vila

CATEGORIA ADULT

1r premi de la categoria Adult.....23
Epíleg d'Alfred Barrau i Güil

XXIII CONCURS DE PUNTS DE LLIBRE 2024.....35

El jurat de la categoria INFANTIL ha estat format per Irene Miquel, Rosa Casanovas, Teresa Bagué i Olga Pascual

1r premi de la categoria INFANTIL A
 Conte il·lustrat: **Mirar i no menjar?**
 Autora: Isona Castilla Collell

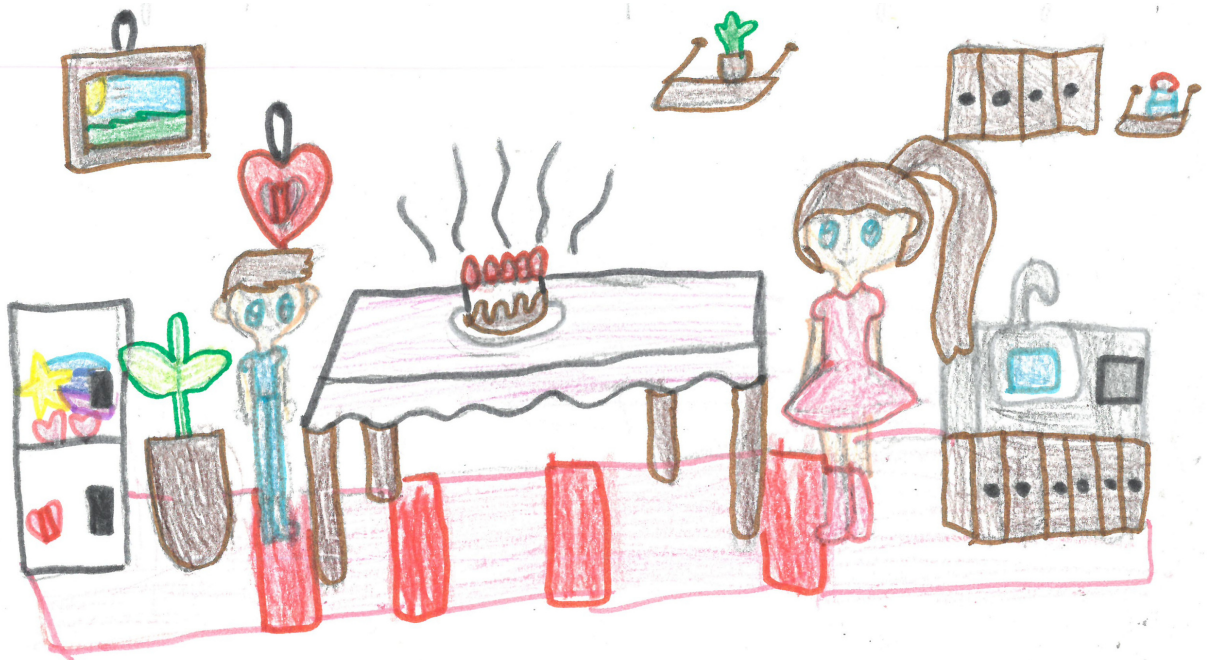
El pare s'arremanga les mànigues de la camisa i comença a preparar un pastís.

Jo he fet el pastís per a la mare i a vosaltres us toca netejar. El pare ens adverteix seriosament que no mengem el pastís.

Seguidament en Nil i jo tornem a la cuina a netejar, però l'oloreta del pastís ens fa venir gana.

Millor que de moment només l'olorem i quan vingui la mare, ja el tastarem, diu en Nil.

Quan arriba la mare, som a la cuina olorant el pastís amb una gana que ens aixeca!

1r premi de la categoria INFANTIL B
 Conte il·lustrat: **Les gallines Turuleta**
 Autora: Biel Juanola de la Mano

LES GALLINES TURULETA

Un dia que feia molt de sol un pages que es deia Patatim patatam pum pam, però els seus amics li deien patatim per no dir tot el nom, Va anar a donar menjar a les gallines, com sempre. Però aquell dia no va ser com sempre.

Les gallines en veure en patatim patatam pum pam amb el menjar se li van tirar a sobre i li van treure el menjar de les mans. El pages es va quedar parat mirant-se les gallines fixament. El pages va donar mitja volta i s'en va anar pensant en el que havia passat. Mentrestant en el galliner les gallines li van donar el menjar al gall perquè estava malalt. L'endemà al matí es va aixecar del llit i va veure que les gallines estaven dins de casa seva, agafant amb el bec medicaments, tirites, venes i més coses!

En patatim patatam pum pam va anar directament al galliner i ho va entendre tot. El gall estava estirat a terra, amb tot el menjar de l'altre dia i amb totes les gallines al seu voltant donant-li els medicaments. El pages va anar corrents a casa i va agafar un medicament per galls. Va sortir i va anar al galliner. Les gallines en veure'l el van deixar passar. El pages li va donar el medicament i el gall es va aixecar com nou. Totes les gallines van saltar d'alegria! i quiquiriquic el conte ja està enllestit.

1r premi de la categoria INFANTIL C
Narració: Magdalenes de contes
Autora: Edna Mas Labarta

MAGDALENES
magdalenes
MAGDALENES

DE

Contes

Categoria Infantil C

MAGDALENENES DE CONTES

Un matí d'estiu en un enorme bosc...

-Finalment és el dia que tan esperava!- va exclamar la petita Júlia. Aquell matí s'havia despertat molt animada, no perquè era el seu aniversari, ni tampoc perquè faria una gran festa, si no perquè era aquell dia que la deixarien córrer món tota sola. Va agafar el diari i va repasar tot el que havia escrit les últimes setmanes.

Dilluns 7 he anat al parc, dimecres 9 he conegut una nena, la Marina. Dissabte 11 he fet magdalenes de...

no va acabar de llegir la frase que va exclamar

-Magdalenes! ja sé que faré avui.

Tota decidida la petita va agafar una bosseta i se'n va anar cap el mercat de dolç, és div així perquè en comtes de fruites, verdures i pollastres hi venien xocolata, sucre, farina... Tot allò que es necessita per fer magdalenes. Però en arribar va recordar que els dilluns no hi havia mercat.

-Ara d'on treure els ingredients- Va dir la Júlia una mica desanimada. Va agafar fort la bossa i es va endinsar al bosc. Va trobar tres porquets que allora van dir

-hola, humana què busques?

- Un porc que parla! - va dir la Júlia
- En veure això la Júlia va quedar bocabada
- i un porquet va dir
- Que no ens coneixes som els tres porquets,
- Hoola tre, e, es por, quets, busco ingredients per, per fer mag, myg, magdalenes - Va tartamudejar la petita
- Et podem donar tots els ingredients que vulguis però ens has d'ajudar a fer la nostra casa que si no el llop... Ja saps se'ns menjara - va dir un altre porquet.

La Júlia va acceptar el tracte, els va ajudar però quan li van donar els ingredients només tenien, sucre, mantega i cireres. Un deia que era vegà, l'altre deia que era al·lèrgic al gluten i l'últim intolerant a la lactosa.

Va seguir caminant i va trobar una casa tota de color rosa, blanc i lila. Al davant un rètol que posava "Les set cabretes". Va tocar la porta i ni més ni menys que set cabretes van treure el cap i es van posar a discutir.

- Ja deia jo que no era el llop! però la mama ha dit que no obrim a ningú.
- Prou va exclamar la Júlia.

La van deixar entrar i els hi va explicar el que volia fer a les cabretes, sense demanar res li van donar

farino, ous i xocolata. La van fer fora de casa a empentes i va marxar cap a casa seva. La petita una mica confosa va continuar caminant.

- De passada ara apareixerà sant Jordi i el drac. Va ser dir-ho i aparèixer davant seu Sant Jordi fent pesigolles al drac que en veure passar una nena amb tot d'ingredients en una bossa van dir

- Que vols fer magdalenes?

- Si, que em voleu ajudar? - va dir la Júlia. Sant Jordi va mirar al drac que va fer un si vergonyós amb el cap.

Es van posar a fer magdalenes, farina, ous, sucre...

En tenir-les totes preparades el drac va fer una flama a les magdalenes per coure-les però en comptes d'això va incendiar-les. Van quedar totes cremades i negres,

- Tanta feina per a res - va dir la Júlia, però al cap i a la fi s'ho havia passat bé. Quan va tornar a casa va agafar el diari i va començar a escriure,

Un matí d'estiu en un enorme bosc...

1r premi de la categoria INFANTIL C
Poesia: L'amor de mare
Autora: Gustavo Nogueira de Azevedo

És difícil fer de mare
i pare al mateix moment
veure totes les teves esperances
anar-se'n amb el vent.
Però l'amor de mare pel moment
és més gran que qualsevol monument,
i això molt bé s'entén.

Aquest poema li dedico a la meva mare,
que sempre que li miro la cara,
sento que ella és la meva casa.
És una guerrera
que només li falta l'espasa.

En el meu dia més amargat
em renyes per no anar abrigat,
després de tant renyar
em preguntes que m'ha passat.

Vull que sàpigues el que sento
i que miri on miri allà et penso.
Sempre penso en tu quan vaig de passeig
i quan una delicada flor veig.

Has passat coses que ningú es pot imaginar
i vull que sàpigues que la teva forma d'estimar,
per mi és més gran que l'oceà.

El jurat de la categoria JUVENIL ha estat format per Mita Casanovas, Alba Cubarsí, Mireia Malagón, Montse Rissech i Marta Ventura

1r premi de la categoria JUVENIL A

Narració: *Ja he begut oli!*

Autora: Queralt Sevilla Badosa

- Bertomeu! Són les vuit i encara ets dins el taüt. Espavila que arribaràs tard. Tens l'esmorzar preparat. No facis soroll que me'n vaig a dormir. Cada dia igual... M'has sentit? Espavila!

- Bon dia tieta Gemma. Sí. Ja estic a punt. Agafo la capa i marxo volant. - Va dir en Berto mentre sortia del taüt amb els ulls mig tancats.

- L'esmorzar, Berto! Menja pel camí i vigila no et taquis. Bona nit.

En Berto va sortir de l'habitació amb les sabates descordades, va agafar el porró d'oli de sobre la taula i es va posar la capa. Encara no havia sortit per la porta que ja havia ensopegat al trepitjar-se els cordons. Va caure de genolls i va salvar el porró de casualitat.

- Bertoooo!

En Berto va tancar la porta i va fer un salt ben alt. La tramuntana bufava fort i se'l va endur com si fos una fulla de cirerer. Potser encara arribaria a l'escola a temps avui. Volar de Cantallops a Capmany hauria de ser un moment avui.

Mentre volava, va aixecar el porró i va anar fent tragos d'oli. En Bertomeu seguia una dieta molt especial per ser un vampir. Cada dia bevia un litre d'oli d'oliva verge extra de ca l'Antonio de Capmany. Els dissabtes feia feina de temporer i el pagaven amb garrafes del millor

oli de la comarca, mermelada de cirera, mel de romaní i altres productes de temporada. En Berto ja feinejava a la finca quan l'Antonio va néixer. I amb els anys, es van fer inseparables.

Els camps de la finca eren espectaculars des de l'aire. En Berto es considerava privilegiat. Només ell i els ocells gaudien d'aquesta vista a diari. A aquesta època de l'any, el color rosa de les flors de cirerer contrastaven amb les flors blanques de les oliveres. Que bonic!

- Felicitats, Berto! - va cridar l'Antonio entre els cirerers mentre saludava amb els dos braços.

En Bertomeu va recordar que avui feia cent setanta-dos anys. De sobte, es va posar content pensant com ho celebrarien plegats després de sortir de l'escola. Va saludar el seu millor amic amb la mà.

Quan va arribar-hi, la porta ja estava tancada. La va obrir a poc a poc esperant que ningú s'adonés que feia tard. La porta va grinyolar tan fort que era impossible que ningú l'hagués sentit. Va aprofitar per tirar una mica d'oli a la xarnera. Així la propera vegada que fes tard, potser passaria desapercebut.

- Alça, Isabel, has vist qui ha arribat tard un altre cop?

- Vaja Montse, avui ens divertirem.

- Oh... Bon dia Isabel, bon dia Montse. Sabeu guardar un secre...

- Senyoreta Teresa!

- El senyor Bertomeu ha arribat tard un altre cop!

La Montse i la Isabel eren unes bessones cruels i temudes per tots els

companys de classe. Tenien un mig somriure a la cara i els ulls enfadats. Les trenes negres al costat de la cara podien fer dubtar de la seva innocència per un moment. Sempre anaven vestides igual i parlaven tan compenetrades que semblava que tinguessin telepatia.

- Oh, no, no, no... Shhht... Si us plau, no...

- *Bertomeu! Com pot zer que arribiz tard tinguent la tramuntana a favor? T'ho dezcomptaré de la zetmanada - va dir la Teresa molt enfadada-. A no zer que... ja zapz... A veure el teu zomriure enlluernador?*

En Berto va donar el seu millor somriure forçat malgrat que tremolava com una fulla. Al cap i a la fi, era el conserge de l'escola des de feia cinquanta anys i havia arribat tard la meitat de dies. La Teresa va canviar la cara de cop. Ells ulls guenyos enrabiats ara eren ulls espurnejants de felicitat. Es va tapar la boca amb la mà al no poder evitar que el somriure que se li havia dibuixat d'orella a orella passés a ser un riure nerviós.

- *Clec, clec, clec, clec, clec...*

La Teresa era la professora de la petita escola de la comarca a Capmany. De fet, era l'única professora que l'escola havia tingut des que havia obert les portes feia setanta-un anys. Ara tenia noranta-tres anys, la cara arrugada i el nas molt llarg perquè no li parava de créixer. Es llevava cada dia una hora abans del necessari per fer-se dues cues per semblar més jove i pentinar-se els quatre pèls del bigoti. Quan la tramuntana bufava, les cues li quedaven tiesses enlaire. La Teresa tenia només dues dents, una a dalt i una a baix. Això és el que passa quan una persona es menja les llaminadures de tots els nens de l'escola durant setanta anys. Quan reia, les dents tocaven l'una amb l'altra i feien un sorollet inquietant: clec, clec, clec, clec, clec.

Avui, la Teresa li havia donat una llista llarga amb les feines que havia de fer: netejar els lavabos, buidar les papereres, netejar els vidres, escombrar el terra, pelar les patates pel dinar, munyir la Rogèlia (la cabra de companyia de la Teresa) i netejar-li la quadra. En Berto va anar per feina, volia sortir d'hora per anar a celebrar l'aniversari amb l'Antonio sense més entrebancs.

- Disculpi, Senyor Bertomeu - Va dir la Isabel tot acostant-se a la cuina on hi havia en Berto pelant patates.

- Aquest matí no ens hem portat gaire bé quan l'hem delatat. - Va dir la Montse.

- Li portem un porró d'oli com a mostra de penediment.

En Bertomeu, que era un tros de pa, va contestar:

- Moltes gràcies, esteu ben perdonades. La veritat és que he agafat set aquest matí. La senyora Teresa m'ha fet treballar de valent avui.

I tot seguit, va agafar el porró i va beure sense parar. De sobte, li va venir una picor interna insuportable. Li pujaven bombolles de la gola cap al nas.

- Ai, ai, ai... Què m'heu donat? Brrrrr... Quina picor... Brrrrr... Quin mareig... Brrrrrrrrrrrrr...

En Berto anava de tort i feia rots sense parar mentre cantava.

- Brrrrrr... La sardana de l'avellana... Brrrrr... Marrameu torracastanyes... Brrrrrr... una noia i un soldat... Brrrrr...

Els nens de l'escola reien des dels pupitres sense parar. La Teresa, va

parar l'orella i va sentir els cants entre rots d'en Bertomeu.

- *Què éz això? Què ha pazat aquí?* - demanava la Teresa.

Es va afanyar a anar cap a la cuina, on va trobar en Bartomeu ben alegre i les bessones plorant de tant riure.

- Oh Sussana, no ploris més per mi... Brrrrrr...

- *L'oz pedrer, quina olor de cava que et fa la boca. Nenes, què heu fet?* La cara de nenes va canviar de cop. Intentaven posar-se sèries però no podien. Van abaixar el cap per dissimular.

- *Izabel, Montze, ezteu caztigadez.* - a la Teresa se li escapava l'aire per la falta de dents i tenia dificultats per parlar, cosa que encara divertia més les nenes- *Fareu lez feinez del zenyor Bertomeu durant una zetmana. I voztè, zenyor Bertomeu, z'azenti a una cadira que li portaré un got d'oli. Ai, zenyor, zenyor... Zanta paziènzia...*

Un cop recuperat, ja era hora de plegar. Es va posar la capa i va agafar el vol cap a ca l'Antonio. L'airet a la cara el va deixar com nou.

L'Antonio va veure el seu amic encara lluny i li feia senyals amb el braç des de la terrassa perquè s'afanyés. Era un home fredolic, ell deia que la tramuntana el refredava. Vestia roba abrigadeta i pantalons de pana. I com que era calb, duia una boina per tancar la calvície.

- Culleres, sí que m'has fet esperar. Què t'ha passat avui?

- Sí noi, avui ha estat un dia complicat. Ara ja soc aquí.

- Culleres, ja m'explicaràs. Mira, he anat a Figueres i he comprat un

cabàs ple de brunyols de vent d'aquells que t'agraden tant. Avui fem festa grossa. No fas cent setanta-dos anys cada dia!

- Carai, avui vaig ben servit de vent. Porta cap aquí.

Els dos amics van acabar de passar la tarda tot xerrant i rient. Quan s'estaven menjant els últims brunyols sucats amb xocolata desfeta, en Berto va sentir un dolor molt fort.

- Ai, ai, ai.. quin dolor! Antonio, el meu ullal... Ai, ai, ai...

- Culleres, Berto, potser hem menjat massa sucre avui. Va, corre, et porto amb el carro cap a l'escola a veure la Teresa. Ella sempre ha tractat les dents dels nens a l'escola, Sabrà com ajudar-te.

- Ai, Antonio, que la Teresa no em vol bé. Un dia fent neteja li vaig trobar un calaix ple de dents. I té una obsessió amb els meus ullals. Ai, ai, ai... I cada dia em demana que els hi ensenyi.

- No, home, no. Això són ximpleries teves.

- Ah sí? No t'has fixat que els nens del poble van tots esbarregats?

- Ai culleres, culleres. Ara que ho dius, potser tens raó. I què fem? L'única persona que hi entén de dents a la comarca és ella.

- I així està! Ai, ai, ai... D'acord, anem-hi. Però no em deixis sol, que no vull perdre els ullals. Dit i fet, els dos amics ja es trobaven tocant porta de la Teresa. Al veure que no obria, van mirar per la finestra. La Teresa estava asseguda davant del mirall ben contenta emprovant-se dentadures. Cada dent era diferent. Fins i tot n'hi havia alguna d'or.

- Mira això. Ja t'ho deia jo! Ai, ai, ai...

- Culleres, no cridis tant que la Rogèlia t'ha sentit.

La Rogèlia va veure els dos homes a la finestra i va caminar contenta cap a ells tot cridant.

- Beeee, beee, beeee...

La Teresa es va girar de cop i va sorprendre els dos homes, que la van saludar amb la mà tímidament. Va amagar les dentadures dins el calaix tan ràpidament com va poder. Vermella com un tomata, va anar a obrir la porta.

- *Què feu vozaltres aquí? No esperava visita.*

- Teresa, necessito que m'ajudi. Hem menjat un cabàs ple de brunyols de vent amb xocolata desfeta i ara tinc molt mal d'ullal.

- *Aviam, aviam, aizò pinta molt malament. L'haurem d'arrençar...* -Va dir la Teresa mentre es treia les alicates del davantal i se li dibuixava el somriure més gran mai vist.

- Però si encara no l'ha vist, Teresa... - va dir en Berto amb una llàgrima de por baixant-li per la galta-. Si us plau, ajudi'm, però no me l'arrenqui. Sóc molt jove per perdre els ullals.

- Cullereres Teresa, però si encara no se l'ha mirat! - Va dir l'Antonio.

- Ja uz ho dic jo, que d'experiència no me'n falta. - S'anava apropant a en Berto amb les alicates.

- Ja ho pot ben dir, senyora Teresa. Amb la col.lecció de dents que té

al calaix... -va dir l'Antonio aixecant les celles.

La Teresa se'n va adonar que l'havien ben enxampat. Va dissimular com va poder.

- Pazeu, zi uz plau. Azenteu-voz. Potzer zi fem una bona neteja, podem zalvar l'ullal.

Dit i fet, la Teresa va deixar l'ullal d'en Bertomeu ben net. Es va quedar amb les ganes d'arrencar-lo, però va deixar que marxessin.

Després d'un dia tan mogut, per fi en Bertomeu arribava a casa. Ben cansat, però sencer. Al obrir la porta...

- Felicitats, jovenet. -va dir la tia Gemma amb un gran pastís a les mans.

- Culleres!

Continuarà...

1r premi de la categoria JUVENIL B

Narració: *La discussió*

Autora: Bruna Raluy Vila

Només es va despertar quan el timbre estrident va anunciar un visitant. Va alçar el cap dels fulls de paper i passats els cinc segons que li van caldre per adonar-se d'on era, va aixecar-se ràpidament. Amb la mà va pentinar-se els cabells, que ja començaven a ser una mica massa llargs, i va arribar a la porta de fusta vella que donava pas al seu pis. En obrir-la va descobrir una noia rossa i prima que l'esperava dreta amb un somriure. Ell la va reconèixer de seguida, és clar, però això no va evitar que se li formés una ganyota de sorpresa a la cara.

-No m'espraves, oi? -va dir ella en notar la seva expressió, mentre el seu somriure dequeia lentament.

-Era avui? -va preguntar ell amb un to que intentava restar importància a la situació.

La noia va aixecar les celles subtilment mirant-lo amb incredulitat.

-Sí.

El noi, en canvi, va foçar un somriure i va apartar-se perquè la noia passés dins.

-Em sap greu, ho havia oblidat -va excusar-se tancant la porta darrere seu.

-Sempre ho oblides -la molèstia va deixar-se entreveure en les seves paraules i un silenci inòmode va caure sobre els dos.

-T'ho compensaré -va fer ell quasi xiuxiuejant mentre s'apropava a ella per darrere i la rodejava amb els braços.

-Sempre dius el mateix, Jan - tenia raó. I ell sabia que la tenia.

-És igual -va dir la noia. -Segur que estaves treballant, no?

Ell va trigar una mica a respondre, com si s'ho estigués pensant.

-Doncs sí.

La noia va fer rodar els ulls.

-No et posis així -va demanar en Jan -Saps que és important.

-A sí? important? -el sarcasme xopava la seva veu.

-Maria -la va renyar ell.

-Tan crucial que hi has de dedicar tot el teu temps?

-Vinga, no t'enfadis. Si ja saps que m'oblido de tot.

-Exacte, t'oblides de tot. De mi, dels teus amics, de la teva família...

El noi va bufar i la va deixar anar.

-Podem parlar-ne una altra estona?

-Una altra estona? Quan és una altra estona? Mai se sap amb tu, com que estàs tan ocupat... -va dir ella clarament irritada.

-Doncs sí, estic molt ocupat, no tinc temps ni forces per aguantar una altra discussió.

-Ho dius com si només fos cosa meva.

-El què?

-Discutir. Com si jo fos la que ho comença tot, la que es passa el dia treballant.

-Què vols que hi faci si es pot saber? Feina, és feina.

-Que què vull que facis?

-Sí! Què vols?

-Vull que ho apartis durant dos segons, mare meva! És realment tan complicat? -va sospirar exasperada.

-Sí que ho és de complicat. Porto dedicant mitja vida a això i ara vols que ho aparti?

-No t'estic demanant que ho deixis -va dir frustrada -Mira al teu voltant, Jan. Qui hi tens? a mi i a la teva família. I ens estàs apartant per un somni totalment inversemblant!

-Totalment inversemblant? -va dir decebut.

-Sí. És que no ho veus? T'estàs matant lentament per una idea que no et portarà enlloc. Què passa si no hi ha una editorial més enllà? Cap xec brillant esperant-te ni un premi al final?

-No creus que sigui bo?

-Jo només dic que... -però no va acabar la frase perquè ell la va interrompre.

-Només dius que què? Que no creus en mi? En el meu material? Ja vas sentir la Louise, és una bona idea! Tinc una bona idea per primera vegada a la meva vida i només intento utilitzar-la!

-Mare de Déu, la francesa?

-Sí, "la francesa".

-Et volia oferir un contracte, Jan? No. Només van ser quatre paraules en un bar atrotinat.

-Almenys ella sí que creu en mi i és la representant d'una bona editorial.

-Mira, jo només volia una quarta part de la dedicació i l'esforç que li dediques a la puta novel·la -va dir menys desesperada i amb un to més suau. -L'última vegada que ho vam parlar era jo la teva parella, no l'ordinador.

-Estàs exagerant.

-Sí, segur que és això.

-L'he escrit durant dos anys, Maria, no puc abandonar ara!

-Jo no et demano que l'abandonis, només que no ens deixis de costat a la resta.

-Deixar de costat? Però què dius?

-Fa quan que no veus els teus germans? O a en Javi? Sabies que s'ha comprat una casa? No, perquè ara ja no el veus mai. Simplement te n'oblides.

-Para, de veritat. Ja t'he dit que no estic d'humor per discussions.

-Sempre és el mateix amb tu, mai espot parlar de res.

-Estic molt ocupat, Maria, entén-ho.

-Doncs si estàs tan ocupat, ja me'n vaig, no sigui que et molesti.

Ella se'n va anar i ell, va oblidar-se de tornar-la a trucar.

El jurat de la categoria ADULT ha estat format per Josep N. Santaulàlia, Sílvia Comas i Marc Salgas

1r premi de la categoria ADULT

Narració: ***Epíleg***

Autora: Alfred Barrau i Güil

Com aficionat a escriure relats breus, sobretot d'aquells amb girs inesperats i finals oberts. ha participat en un grapat de certàmens literaris arreu del país, havent quedat finalista a l'Escala, Puigcerdà, Tremp i Valldoreix, i premiat com a guanyador a Solsona, el Papiol, Lleida, Campdevàrol, Tortosa, Mont-roig del Camp, Deltebre i, és clar, Llagostera.

Quan el Ferran surt de la sala ecumènica del tanatori un baf calent el ve a rebre a l'obrir la porta. El sol escalfa les rajoles del pati exterior amb una calor totalment impròpia a final del mes d'abril. Mentre baixa els graons que el dirigeixen cap a la parada d'autobús va pensant que avui no ha estat una cerimònia gens reeixida; cap discurs en memòria del finat, i res de música acompanyant uns tristos moments on només ploriquejaven els asseguts al primer banc. La resta, una trentena a tot estirar, han escoltat amb dissimulada indiferència les paraules de l'oficiant, un veterà capellà bregat en tants funerals que ja no necessita guió per tirar endavant el que sembla un pur tràmit. Almenys aquesta vegada no ha sonat cap mòbil que destorbés la litúrgia.

Ja li havia semblat, al veure l'esquela aquell matí al diari, que la d'avui no seria una cerimònia amb molta pompa. Era una ressenya molt senzilla, sense noms personals de la família ni ofici del finat. Tampoc no li sonaven els cognoms, per tant, no era ningú. Perquè tot i que el Ferran ja porta sis anys jubilat del banc encara està al dia de qui és qui en aquesta ciutat. Evidentment, si hagués estat un client "de tota la vida" l'hagués recordat a l'instant.

El Ferran havia treballat al mateix banc des que va entrar en pràctiques a final de carrera fins a la jubilació. Havia anat esquivant fusions i adquisicions hostils de compra, trasllats de sucursals i corresponsalies de poble, fins que, arran de la greu crisi del 2008 començaren els tancaments d'oficines, els acomiadaments salvatges, i les pre-jubilacions més o menys forçades. Ell, que ja ho tenia tot fet: hipoteca pagada, crèdits liquidats i el més important, cap obligació al darrere en format familiar, un dia va acceptar una indemnització justa i marxà cap a casa.

Des que està retirat les seues rutines són molt simples. En pic es lleva, fa el primer cafè escoltant les notícies a la ràdio; baixa a esmorzar al bar de sota casa, on el Rafa li prepara el millor entrepà de pernil de tot el barri; allà aprofita per llegir la premsa i, sobretot, buscar les esqueles del dia. En funció del que llegeix, organitza matí i tarda, tot i que normalment prefereix acudir al tanatori pel matí. Torna a dinar a casa i, si no hi ha alguna cerimònia que li cridi prou l'atenció, ja no es mou del sofà. Les plataformes de televisió són el gran suport dels jubilats; dels jubilats que les poden pagar, és clar. Algun vespre surt a comprar queviures, i havent sopat unes peces de fruita i un iogurt, es dutxa. El relaxa molt aquest costum de mullar-se de dalt a baix abans d'anar a dormir. Fins i tot, en dies de molta calor, o de molt fred si és a l'hivern, s'omple la banyera amb aigua tèbia, o ben calenta si fa el cas. Després d'una bona estona en silenci ben cobert d'aigua, gairebé s'acaba adormint. Ell mateix trenca aquell clímax estirant amb el peu la cadeneta del tap, fent que el bombolleig de l'aigua escolant-se forat avall el reviscoli. De tota manera, s'està replantejant reformar el bany i treure la banyera, que algun dia ja ha patit algun ensurt i acabarà prenent mal.

Aquesta dèria funerària li ve, creu el mateix Ferran, de quan treballava al banc i havia d'estar al dia de les activitats d'empreses, de fires i esdeveniments socials; i aquí entraven també els enterraments de clients

o qualsevol persona distingida de la ciutat, on calia fer acte de presència, si més no a títol professional. És veritat que, des que està jubilat, la lectura obligada d'esqueles i les visites al tanatori s'han convertit en rutina diària, gairebé obsessiva. Però cadascú passa el temps del seu retir com millor li plau. Altres fan viatges amb l'IMERSO o es paren a mirar les obres de pisos i carrers. Al Ferran ja no li atrau descobrir més món que el que albira des del finestral del seu menjador, i molt menys en grup nombrós. Pel que fa a les obres, ja en va tenir prou en els seus temps de banquer, havent de discutir amb promotors i constructores, i essent el dolent de la pel·lícula quan es tractava de tramitar expedients de suspensió de pagaments i fallides.

Només trenca la rutina diària un cop al mes, quan queda per esmorzar amb el Xavi i el Jaime, els seus dos últims companys del banc. Procura que sigui en dimarts, que és quan el Rafa tanca el bar per descans setmanal; d'aquesta manera s'estalvia esmorzar a la cafeteria del tanatori; el que li toca fer els altres dimarts, vaja. És veritat que podria anar a llegir esqueles a un altre bar del barri, però tots estan regentats per asiàtics, i no vol engreixar caixes alienes a la del Rafa, el darrer resistent de la restauració del país.

Pel que fa a les rutines anuals, el Ferran només en té una: arribar-se a Sant Julià el dia de Nadal per dinar amb son germà Josep i la seua família. La resta de l'any només hi puja pels enterraments dels darrers parents directes que van quedant. Allà dalt poques amistats hi té, més aviat coneguts i saludats, que diuen. Va marxar del poble per fer el batxillerat i ja es quedà a ciutat per estudiar empresarials. La feina del banc el va allunyar de casa, i el cop definitiu per distanciar-se de son germà va ser, com passa tantes vegades, per l'herència dels pares. A ell li van deixar uns bons calerons, i a son germà Josep les finques i els animals. Podria semblar un desavantatge per al Ferran, però el Josep no

ho veu pas així. Segons ell, només li ha tocat la feina, les inversions costoses i el patir pels animals; en canvi, al “senyoret”, com li diu el Josep, li ha quedat el descans i els guanys per endavant. La seua relació és freda i distant. Si puja allà dalt és per seguir el costum nadalenc de quan vivien els pares. De retruc, amb la cunyada tampoc hi té gaire afinitat, i pel que fa a les dos nebodes, poc les ha vist créixer, i ara que són adolescents li resulten unes completes desconegudes.

També manté altres activitats a casa, a banda de la intendència i el seguiment de sèries televisives. Durant un temps es va dedicar als puzles, un entreteniment juvenil que retrobà tot just jubilat. Però quan va omplir amb els trencaclosques emmarcats les poques parets que li quedaven buides a casa ho va deixar estar. Seguir l’afició només per muntar i desmuntar peces li acabà semblant tot un malbaratament de temps.

Darrerament el Ferran ha trobat una nova distracció. Fa anys es va comprar un escàner i ara es dedica a digitalitzar fotos antigues que guarda en paper. Com que sempre ha estat molt endreçat amb la paperassa, qualitat d’un bon banquer, va començar per les caixes de les fotos més velles, de la seua infantesa, adolescència i joventut. És una tasca que l’ha portat de nou als vells temps, a recordar dies de jocs, amors innocents, i jornades glorioses, quan només era un ganàpia que es pensava que es menjaria el món.

Aquesta tarda precisament li toca revisar les fotos de quan va semblar que sí se’l menjaria, el món.

Havent dinat, s’asseu a la taula del despatx, engega ordinador i escàner, i obre la caixa corresponent. Són les imatges dels primers anys al banc, de cursets, sopars i entregues de premis. Eren els inicis dels 90 i veritablement van ser bons temps. Anys plens d’èxits reflectits en aquestes

fotos on apareix abillat sempre amb vestits foscos, corbates estretes, i cabells ben lluents de gomina i clenxinats cap enrere. Li tocava penjar molt, fent més hores que un rellotge, però cobrava un bon sou, engreixat amb les comissions aconseguides per objectius complerts. La seua vida de llavors, farcida amb dinars de feina, sopars de gala, i festes esbojarrades s'emmirallava en la dels "yuppies" de Wall Street. La seua ànima hagués cremat perfectament a "la foguera de les vanitats", com la va escriure i descriure Tom Wolfe en aquells temps.

Però també van acabar essent dies d'addiccions que el van fer transitar vorejant els penya-segats pels quals alguns hi van caure, perdent la feina, la família... fins i tot la pell.

Com que era un empleat d'èxit li oferiren un bon lloc en la gestió de grans clients a les oficines centrals de Barcelona. Però quan estava a punt d'acceptar va patir una angina de pit. Allò que semblava una fatalitat del destí en el fons esdevingué la seua gran sort.

Però sobretot el va salvar conèixer la Júlia.

El Ferran tanca la caixa dels 90 i obre la dels 2000.

Començava una nova vida per a ell. Quan es va recuperar de salut va preferir quedar-se en una sucursal petita de barri, sense més aspiracions que ajudar les padrines a actualitzar la llibreta, i aconseguir que els autònoms del voltant fessin totes les gestions a la seua oficina. De sobte, va engegar una vida tranquil·la, treballant pels matins i festejant la Júlia per les tardes i nits.

Fins a conèixer la Júlia la vida amorosa del Ferran havia estat tot un compendi de promiscuïtats. No s'havia enamorat seriosament de ningú, però mai no havia estat sol massa temps. Fins i tot algunes relacions s'encavalcaven les unes amb les altres, qüestió que li havia comportat alguns mals de cap en la seua atapeïda agenda romàntica. Conseqüències de ser només un playboy de nyigui-nyogui. Casa seua havia estat en aquells dies una cofurna on un dia hi dormia una companya de feina, només interessada com ell en desfogar-se una estona, i a l'altre hi tenia una "pretty woman" coneguda aquella nit en una festa, i que es veia d'una hora lluny que era una aprenent de caça-fortunes. En tots els casos, les aventures duraven el que tardava en buidar-se la cafetera l'endemà al matí.

La Júlia era clienta del banc, més concretament de la sucursal de la què el Ferran n'era el director. Però no la coneixia perquè no era gens "activa"; cobrava la nòmina de funcionària i allà li carregaven les despeses bàsiques: subministres, lloguer, assegurances, tarja, etc. Per tant, no passava mai la porta de la sucursal més que per treure diners al caixer de l'entrada. Però un dia va demanar pel senyor director.

Resulta que la Júlia, a més de professora de gimnàstica a l'institut del barri, era una muntanyenca de primer nivell, i de tant en tant feia expedicions arreu del món per pujar els cims més alts de totes les serralades del planeta. I aquell dia va travessar la porta del banc perquè necessitava un patrocinator.

El Ferran aconseguí que Serveis centrals autoritzés l'operació de mecenatge. Llavors la banca encara podia fer aquestes coses, i veure la imatge corporativa passejada per l'Himàlaia en una cordada integrada exclusivament per dones era un bon cop d'efecte publicitari.

Al tornar del viatge es van seguir veient, primer per tancar els serrells pendents del patrocini, després... per començar una relació que, en aquelles alçades de la vida, el Ferran mai no s'hagués imaginat. Acabava de fer els 40 i es trobava en un moment tranquil, potser massa i tot, i l'espurna de la Júlia, amb els seus 28 anys, el va activar de nou, portant-lo al dia a dia, fent una vida més sana i allunyant-lo d'addiccions passades.

Les fotos que va escanejant l'ajuden a recordar millor aquells anys, impossibles d'oblidar per altra banda. El Ferran es va enamorar com mai no ho havia fet. Què tenia d'especial la Júlia? Res, i tot alhora. Era dolça i pacient, però també molt i molt decidida, i cabuda quan se li entestava alguna cosa. No s'enfadava mai, sempre tenia un somriure lluminós que no deixa de veure en totes les fotos que ara es barregen a les seues mans. Hi va haver molta passió, i també tendresa, i sobretot moltes estones divertides quan coincidien els dos mons tan divergents en els què tots dos vivien. El seu, protocol·lari, endreçat i rígid. El d'ella, aventurer, improvisat i ple d'energia. Van arribar molts cops a la conclusió que s'avenien perquè eren i vivien vides diferents. Els agradava molt estar junts, però no es sentien obligats a res. De fet, van seguir mantenint tots dos els seus respectius domicilis i mai no es van plantejar signar cap paper que els lligués per sempre, ni tan sols es van barrejar famílies i amistats. I així de bé van tirar poc més de tretze anys.

A la Júlia li van proposar afegir-se a una expedició al Dhaulagiri, una muntanya del Nepal de més de 8.000 metres, en què a darrera hora havia fallat un dels components. Acabava de fer els 40 i sabia que li quedaven poques oportunitats per formar part de cordades de relleu. Treballar de mestra a l'institut era una manera d'assegurar-se les garrofes, però pel que veritablement vivia la Júlia era per la muntanya.

Prou que ho sabia el Ferran, i la majoria de fotos que guarda d'ella així ho testimonien. La Júlia va marxar cap allà, i ja no va tornar. Unes fractures de tibia i peroné van fer impossible el seu rescat en aquelles alçades. Tal i com ella havia verbalitzat tantíssimes vegades es va quedar allà colgada. Ho havien parlat molts cops. La Júlia tenia prou clar que, en cas que es torcessin les coses, no volia posar en risc ningú més. No volia rescats impossibles d'un cos gelat, trencat, destrossat. Ella ja havia triat feia temps que, en cas de fatalitat, el seu sudari serien el gel, la neu i les pedres que els seus peus haguessin trepitjat pel darrer camí.

El seu comiat fou molt estrany. Va ser un homenatge multitudinari a un pavelló d'esports de Sabadell, on havia nascut. Com que no hi era de cos present, la família i companys escaladors van llegir missatges de record, mentre passaven per una pantalla imatges de la Júlia. Hi va actuar un quartet de corda també. Tot això ho ha anat recordant el Ferran amb el temps, com si fos un somni infantil. Evidentment es van fer fotos i gravar reportatges, però ell no en va buscar ni guardar cap. Per ell, la Júlia seguia viva, grim pant per les muntanyes del Nepal. Només recorda està palplantat a les darreres files, entre la multitud anònima, incapaç de plorar unes llàgrimes que li rebentaven el cap.

I va envellir de cop.

Va recordar unes paraules que havia llegit en una entrevista a la Rosa Regàs: *"Quan ets conscient de la mort, acabes assumint la teua pròpia solitud"*.

D'aquell pou no el va treure ni la feina, doncs començaven a bufar tempestes de fusions, tancaments, expedients de regulació, i amb una

mica de sort, jubilacions anticipades. Ell encara bo que va ser d'aquests últims, dels que portaven tants anys al banc que era millor jubilar-los abans d'hora que tenir-los més temps, cobrant antiguitats, triennis, quinquennis i bonificacions pel sant del president. Van ser un parell d'anys molt grisos, abans no marxés del banc, tant grisos com el cel que ara observa i que augura una aigüat de primavera.

Comença a ploure i els vidres ploren gotes d'aigua que ell encara no sap vesar.

Llavors se n'adona que potser la seua dèria funerària és per causa de no haver celebrat un comiat i un dol com calia a la Júlia. Potser aquest neguit en acompanyar difunts desconeguts ve donat per no haver-ho pogut fer amb ella. Just després que la Júlia es quedés per sempre a les muntanyes del Nepal, ell va començar a barrinar en la mort com mai no ho havia fet. És veritat que mentre un és jove, o se'n sent, no pensa mai en això. Però l'accident de la Júlia el va fer qüestionar la fragilitat de la vida, i des de llavors, tota la seua activitat té a veure amb el final. Ja no és només el seu neguit diari per anar al tanatori; són també les ganes d'ocupar totes les parets de la casa amb trencaclosques, sense que quedin espais buits; és l'afany per guardar digitalment, i penjar després al núvol, la història de la seua vida en fotos que qui sap si algú veurà. Quanta gent és capaç d'aprofitar una tarda de visita al tanatori per mirar preus, com el que passa per una botiga de mobles, i deixa organitzada al detall una cerimònia personal... Per cert, tot molt senzill, taüt reciclable un cop incinerat, cap guarniment de flors, i música de Coldplay només al començar la cerimònia, "Viva la vida", és clar.

Remoure els temps amb la Júlia el neguiteja i decideix tancar ordinador i escàner, i seguir un altre dia. Col·loca sobre el teclat la darrera foto escollida. És un primer pla de la Júlia, sempre riallera, amb els cabells

curts, també com sempre, i amb unes ulleres de sol de mirall que es posava tot sovint. Les ulleres impedeixen veure els seus ulls verds i ametllats, però el mirall dels vidres el reflecteix a ell mateix fent la foto en una ganyota que sempre allargava el somriure de la Júlia.

L'aiguat enfosqueix més de pressa el vespre. Ja és l'hora de sopar i després, avui sí, de temps per una banyera plena d'aigua calentona.

El xipolleig de l'aigua el relaxa com sempre, cap soroll destorba el moment. És com tornar al ventre de la mare, és com si el temps i el món s'haguessin parat. Però la temperatura en descens de l'aigua evidencia que tot continua endavant. Estira hàbilment amb el peu la cadeneta del tap, i deixa córrer l'aigua fins que només hi queda el rajolí que impedeix que cul i esquena quedin segellats a la ceràmica de la banyera.

Recolza els braços pels costats, i fent força amb les mans s'impulsa amunt amb un cop de maluc mentre pressiona amb els peus el fons de la banyera. Acaba passant el que es temia de feia temps; rellisca i cau. La patacada és descomunal.

Tot i així, l'endemà al matí s'aixeca prou bé. Una mica cruixit, és clar, i amb un bon bony a la part baixa del clatell. El que més li fa mal són el cul i els braços, suposa que d'intentar parar el cop.

Com mana el tòpic, després de la tempesta es lleva un dia blau i assolellat, ideal per sortir al balcó i gaudir de la fresca matinal. Bé, no tan matinal que se n'adona que ha dormit una estona de més. Decideix anar tirant cap al tanatori, ja que avui és dimarts, i per tant el Rafa ho

tindrà tancat. Almenys, aquests dies en què no pot llegir diaris i, per tant, les esqueles amb antelació, sempre li donen peu a sentir la incertesa. El no saber quines cerimònies es celebren també té el seu punt d'interès.

De camí cap al tanatori gaudeix dels camps verds primaverals, esquitxats de roselles, i de les darreres flors que pinten les pomeres de blanc abans no les pol·linitzen les abelles. Tot esclata avui de pura vida.

Pel trajecte ha anat baixant passatge, i quan arriben al destí només hi queda ell. Avui sembla que no tenen molta clientela a "l'últim hotel", perquè no es veuen gaires cotxes al pàrquing.

Puja les escales d'accés i, quan està a punt d'entrar per buscar a les pantalles els noms dels finats, amb les sales de vetlla corresponents, veu passar en la distància al Xavi i al Jaime adreçant-se cap a la sala de cerimònies. Gira cua i s'apressa també ell a dirigir-se cap allà. Si ells hi són, possiblement ell conegui també el difunt.

Quan entra a la sala ecumènica el rep un silenci gairebé sepulcral, només trencat pels murmurs de la poquíssima gent que hi ha, i dels grinyols que fan els bancs quan algú decideix canvia mínimament de posició. Descobreix el Xavi i el Jaime als bancs de l'altre costat, i quan es disposava a tirar cap allà, busca abans i com fa sempre als asseguts en primera fila. Es queda glaçat quan descobreix el seu germà Josep, sa cunyada i les dos nebodes, i comença a veure darrera seu alguns coneguts del poble.

De sobte, s'obre una porta lateral i uns operaris vestits de gris funerari treuen un senzill taüt per portar-lo davant de tothom, mentre pels altaveus el Chris Martin i els seus companys de Coldplay enceten les primeres notes de "Viva la vida".

El seu germà Josep plora desconsoladament.

Per si no li queda clar el que està passant, a la seua esquerra descobreix la Júlia, palplantada just al final de tota la bancada.

Li somriu i es treu les ulleres de mirall, i se'l mira fixament mentre estira una mà. El Ferran és lluny encara, però veu perfectament el somriure dibuixat en la boca tancada d'ella, tot i que escolta dins del seu cap un... "Vens...?"

I el Ferran s'adreça cap a la Júlia per agafar-li dolçament la mà i travessar plegats els murs de l'eternitat.

Potser el Tom Wolfe no anava gens errat quan deia que *"la mort és l'últim viatge, el més llarg, i el millor"*.

FINAL

El jurat del concurs ha estat format per Begoña Álvarez, Mita Casanovas, Eva Motas, Olga Pascual i Mariona Puigbaldoira.

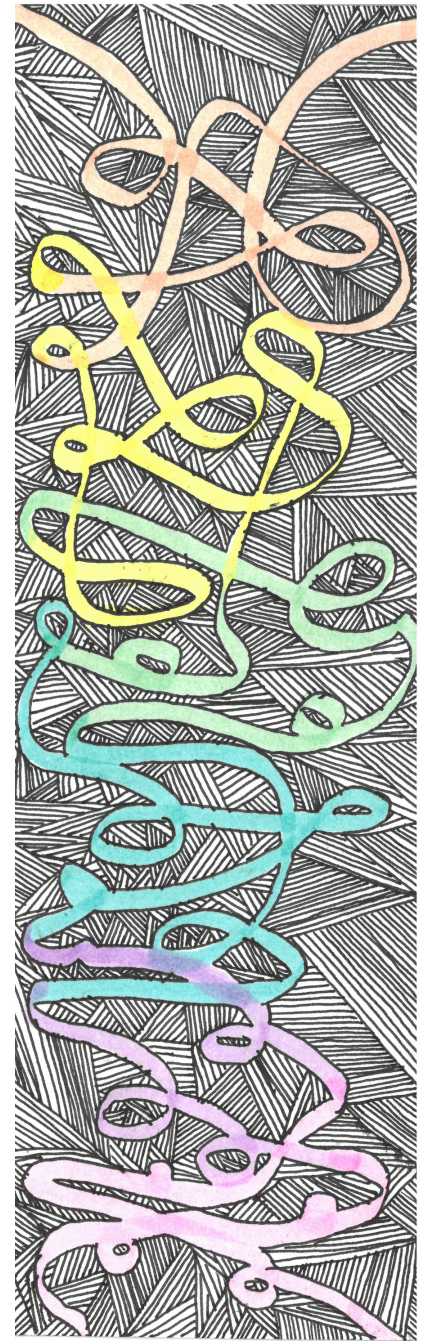
CATEGORIA A
1r i 2n de primària

AUTORA:
Ingi Briceño Domínguez

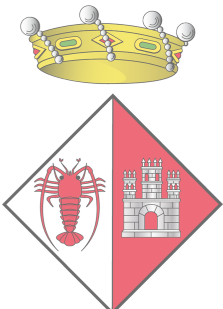
CATEGORIA B
3r i 4t de primària

AUTORA:
Mar Richart Basart

CATEGORIA C
5è i 6è de primària

AUTORA:
Ona Vilalta Cubarsí

AJUNTAMENT DE LLAGOSTERA